

Recht op wonen: op zoek naar inspiratie voor België

Het recht op een behoorlijke huisvesting staat ingeschreven in artikel 23 van de Belgische Grondwet. Maar (hoe) werkt het in de praktijk? Heeft de overheid de plicht om een woning aan te bieden aan mensen die niet terechtkunnen op de private huurmarkt? In Frankrijk en in Schotland is het antwoord op die vraag positief. In België komt de kwestie van een 'inroepbaar recht op wonen' stilaan aan bod. Vorige vrijdag organiseerden de Universiteit Antwerpen, de Universiteit Saint Louis en het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting een studiedag om dieper uit te spitten wat de juridische uitdagingen zijn om ook in België te komen tot een resultaatsverbintenis voor het recht op wonen.

In Frankrijk en in Schotland heeft men van het recht op wonen een resultaatsverbintenis gemaakt. De overheden zijn er verplicht om huisvesting te voorzien voor thuislozen of bepaalde mensen die slecht gehuisvest zijn. Tijdens de studiedag kwam een aantal gerenommeerde sprekers uit beide landen toelichten hoe die systemen werken en wat de resultaten op het terrein zijn.

In beide landen bleek het essentieel dat er niet alleen een wetswijziging kwam, maar ook een ware cultuuromslag. Marc Uhry van de Fondation Abbé Pierre (Frankrijk) formuleerde het als volgt: 'Naast een resultaatsverbintenis ingeschreven in de wet, is er een 'cultuur' die zich verspreidt binnen het verenigingsleven en die de organisaties aanmoedigt het recht op wonen te doen gelden en concreet te maken.'

Een aantal bedenkingen over de Belgische situatie kwam aan bod. Zo vroeg advocaat Philippe Versailles zich af: 'Is het wel normaal dat een socialehuisvestingsmaatschappij – een publiek orgaan – geen enkele deadline heeft bij het toekennen van een sociale woning? Wordt het principe van een goede administratie niet miskend wanneer zij niet binnen een redelijke termijn een woning aanbiedt?'

Om mensen te kunnen laten genieten van hun recht op wonen, moet er natuurlijk een aanbod zijn. Op dat vlak kwam op de studiedag een schrijnend verschil naar boven tussen Frankrijk en Schotland enerzijds en België anderzijds. Terwijl het aandeel van sociale huurwoningen in de totale woningmarkt in Schotland zo'n 40% bedraagt, en in Frankrijk 16 à 17%, gaat het in België over een schamele 6%. Ons land heeft dus nog een lange weg te gaan.

Er wordt altijd gesteld dat het recht op wonen, dat in artikel 23 van de Grondwet staat, geen subjectief recht is, wat wil zeggen dat individuen zich er niet rechtstreeks op kunnen beroepen om voor de rechtbank een woning af te dwingen. Toch zagen verschillende sprekers op de studiedag wel mogelijkheden om via de rechtbank te komen tot een betere bescherming van het woonrecht. Zo komt het bijvoorbeeld voor dat vrederechters op grond van het recht op wonen een uithuiszetting weigeren zolang er geen herhuisvesting is gevonden.

De talrijke opkomst op de studiedag toonde aan dat er een draagvlak is voor stappen naar een resultaatsverbintenis voor het recht op wonen, ook in België. De organisatoren roepen de bevoegde overheden dan ook op om de resultaten van de studiedag ter harte te nemen.

Meer informatie?

- Het verslag van de studiedag 'Recht op wonen: naar een resultaatsverbintenis?' kan worden besteld bij [Die Keure](#).
- www.armoedebestrijding.be

Contactpersonen

- **Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting**

Henk Van Hootegem (NL), 02/212.31.71, gsm 0485 71 52 24, henk.vanhootegem@cntr.be

Françoise De Boe (FR), 02/212.31.61, gsm 0476 48 67 79, francoise.deboe@cntr.be

- **Universiteit Antwerpen**

Bernard Hubeau, gsm 0495 36 52 85

- **Universiteit Saint Louis**

Nicolas Bernard, gsm 0479 28 18 31

Het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting is in het leven geroepen door de federale staat, de gemeenschappen en gewesten van België. Het evalueert de effectiviteit van de grondrechten van personen die in moeilijke socio-economische omstandigheden leven: recht op een degelijke huisvesting, recht op energie, recht op de bescherming van het gezinsleven, recht op sociale bescherming, recht op de bescherming van de gezondheid, ... Het organiseert daarvoor diepgaand overleg tussen de verenigingen waar armen het woord voeren en andere publieke of private actoren met expertise in de materie. Op basis van die werkzaamheden stelt het tweejaarlijks een rapport op en formuleert het aanbevelingen voor de beleidsverantwoordelijken van ons land.